

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांच्या निवडणूकीच्या अनुषंगाने जाती प्रमाणपत्र / दाव्याची तपासणी प्रस्ताव स्विकारण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीबीसी-१०/२००७/प्र.क्र.२५०/मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- १२ सप्टेंबर, २००७.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग कल्याण विभाग क्र. सीबीसी-१२/२०००/२५२/प्र.क्र.१/इमाव-५, दिनांक २५ जानेवारी, २०००.
- २) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक सीबीसी-१०/२००४/प्र.क्र.५७०/मावक-५, दिनांक ५ मार्च, २००५.
- ३) राज्य निवडणूक आयोगाचे पत्र क्रमांक रानिआ/मनपा/२००७/प्र.क्र.६/का-५, दिनांक २० एप्रिल, २००७
- ४) शासन अधिसूचना, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र.३३२/मावक-५, दिनांक १ सप्टेंबर, २००७

प्रस्तावना :- स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील जिल्हा परिषदा, पंचायत समिती, ग्राम पंचायत, नगर परिषदा, नगर पालिका व महानगरपालिकांमध्ये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांकरिता राखीव असलेल्या प्रभागातून निवडणूक लढवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांचे जाती प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्यासाठी आपला प्रस्ताव नामांकन भरण्यापूर्वी ६ महिने अगोदर जिल्हाधिकाऱ्यामार्फत पडताळणी समितीकडे पाठवावा, असे आदेश दिनांक ५ मार्च, २००५ च्या परिपत्रकान्वये देण्यात आले होते. तथापि, निवडणूक आयोगाने संदर्भ क्रमांक ३ अन्वये असा आक्षेप घेतला आहे की, "ग्राम विकास व नगर विकास विभागाने निर्गमित केलेल्या अधिनियमानुसार जिल्हाधिकाऱ्यामार्फत पडताळणीचे प्रस्ताव समितीकडे पाठविण्याची तरतूद नसल्याने, जिल्हाधिकाऱ्यामार्फत प्रस्ताव समितीकडे पाठविणे नियमबाह्य ठरणार आहे." त्यामुळे निवडणूकांसाठी उभे राहणाऱ्या इच्छुक उमेदवारांचे प्रस्ताव जिल्हाधिकारी कार्यालय स्विकारत नाहीत व जाती प्रमाणपत्र पडताळण्या समित्या थेट प्रस्ताव घेत नसल्याने तांत्रिक अडचण निर्माण झाली आहे. याबाबत कार्यपद्धतीमध्ये सुधारणा करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील जिल्हा परिषदा, पंचायत समिती, ग्राम पंचायत, नगर परिषदा, नगर पालिका व महानगरपालिकांमध्ये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाकरिता राखीव असलेल्या प्रभागातून निवडणूक लढवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांच्या जाती प्रमाणपत्राची पडताळणी करण्याकरिता जातीचे प्रमाणपत्र आवश्यक त्या कागदपत्रांसह जिल्हाधिकाऱ्यामार्फत प्रस्ताव पडताळणी समितीकडे पाठविण्यात यावेत. सदर निवडणूकांच्या कालावधीत जिल्हाधिकारी हे सदर पडताळणीचे प्रस्ताव जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्यावतीने स्विकारतील, म्हणजेच जिल्हाधिकारी हे निवडणूकांच्या कालावधीत जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समितीचे घटक म्हणून सदर कामकाज पार पाडतील.

२. जिल्हाधिकारी हे सदर प्रस्ताव स्विकारतांना उमेदवाराला पोच पावती देतांना पुढील शिक्क्याचा वापर करतील :-

विभागीय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती,

..... विभाग, क्रमांक .....

जिल्हाधिकारी .....

जिल्ह्याचे नांव .....

निवडणूकीचा प्रकार .....

अर्ज प्राप्त झाल्याचा दिनांक .....

सदर शिक्क्याचा वापर फक्त निवडणूक कालावधीसाठी वैध धरण्यात येईल. निवडणूक संपल्यानंतर सदर शिक्क्याचा वापर करण्याचे अधिकार आपोआपच संपुष्टात येतील.

३. संबंधित उमेदवाराने जिल्हाधिकाऱ्यांकडून प्राप्त केलेली पोच पावती त्यांच्या नामनिर्देशन अर्जास जोडावी. संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी सदर अर्ज संबंधित जात पडताळणी समितीकडे त्वरित पाठवावेत. संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती अशा उमेदवारांच्या जाती दाव्यांची पडताळणी ग्राम विकास विभाग व नगर विकास विभागाने निर्गमित केलेल्या अधिनियमानुसार विहित केलेल्या मुदतीत करून घेतलेला निर्णय संबंधित निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्याकडे त्वरित पाठवतील.

४. शासन निर्णय दिनांक २४ ऑगस्ट, १९९५ च्या अन्वये इतर राज्यातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतरित झालेल्या व्यक्तींना (Migrant) राज्यातील आरक्षणाचे कोणतेही फायदे अनुज्ञेय नसल्याने सदर उमेदवाराने स्थलांतरितांना निर्गमित करण्यात आलेल्या विहित नमुन्यात जातीचे प्रमाणपत्र वैधता तपासणीसाठी सादर केले असेल तर असे प्रस्ताव जिल्हाधिकारी स्तरावरच (प्रस्ताव स्विकारतांनाच तपासून) अस्विकृत करण्यात यावेत. सदर प्रस्ताव पडताळणी समितीकडे पाठविण्यात येऊ नयेत.

५. सदर शासन निर्णय ग्राम विकास विभाग, नगर विकास विभाग, विधी व न्याय विभाग तसेच महसूल व वन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर दर्शविण्यात आले असून याचा संगणक संकेतांक २००७०९१२१५३०५९००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

सही/-

(ज. न. राठोड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव,

मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव,

मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर.

प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व विभागीय आयुक्त

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई / नगापूर / औरंगाबाद.

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई / नगापूर / औरंगाबाद.

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, विमुक्त जाती भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा दंडाधिकारी

सदस्य सचिव तथा संशोधन अधिकारी, सर्व विभागीय जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या १ व २, विभागीय

समाजकल्याण अधिकारी यांचे कार्यालय, नवी मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, नागपुर, अमरावती, लातूर

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी /सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

आयुक्त, सर्व महानगर पालिका

मुख्याधिकारी, सर्व नगरपालिका

सर्व कार्यासन, सा.न्या. व वि.स. विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.

यांना विनंती की, त्यांनी सदर परिपत्रकास व्यापक प्रसिध्दी द्यावी.

निवड नस्ती, का मावक-५

* पत्राद्वारे.